



Rapport avseende Granskning av
delårsrapport januari-augusti 2020
Herrljunga kommun



September 2020

Revsul Dedic och Annika C Karlsson

Innehåll

Sammanfattning	2
Granskningsresultat	4

Sammanfattning

Uppdrag och bakgrund

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi genomfört en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport, version per 2020-09-16. Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten per den 30 augusti 2020, som enligt 12 kap. 2 § Kommunallagen (2017:725) (KL) skall behandlas av fullmäktige, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat (både verksamhetsmål och finansiella mål).

I 13 Kap. Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Delårsrapporten skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Dessutom skall delårsrapporten innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Jämförelse ska göras med föregående räkenskapsår.

I november 2018 kom rådet för kommunal bokföring och redovisning med en ny rekommendation, RKR R 17 Delårsrapport, vilken behandlar delårsrapportering. Syftet med rekommendationen är att ange vad minimikraven för innehållet i en delårsrapport är och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten samt hur dessa ska värderas. Enligt RKR R 17 ska den förenklade förvaltningsberättelsen innehålla:

- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.
- Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

I 13 Kap LKBR framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Enligt RKR R 17 ska delårsrapporten för varje post eller delpost i resultaträkningen i en delårsrapport redovisas belopp för motsvarande period under närmast föregående räkenskapsår, prognos för resultatet för räkenskapsåret och budget för innevarande räkenskapsår. I samma paragrafs andra stycke anges att för varje post eller delpost i balansräkningen i en delårsrapport ska redovisas belopp för motsvarande post för närmast föregående räkenskapsårs utgång.

Revisionsfråga och metod

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat?

Granskningen har genomförts genom övergripande analys av redovisningen och målen.

Granskningen innehåller;

- Översiktlig granskning av att delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal bokföring och redovisning samt RKR R 17. Samt att delårsrapportens ekonomiska redovisning bedöms ge en bild motsvarande den utveckling som beskrivs i den förenklade förvaltningsberättelsen.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade målen för verksamheten.
- Översiktlig granskning av kommunstyrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade finansiella målen för en god ekonomisk hushållning samt om den finansiella styrningen är tillräcklig.

Slutsatser utifrån genomförd granskning samt svar på revisionsfrågan

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något, utöver vad som anges nedan, som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med lagens krav, god redovisningssed och gällande riktlinjer.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen rekommenderas att:

- ändra till en redovisningsmetod för pensioner som är i överensstämmelse med lagen om kommunal bokföring och redovisning
- redovisa schablonbidrag för flyktingar i enlighet med god redovisningssed
- se över redovisningen i den ekonomiska redovisningen av sökta bidrag för vilka man inte fått beslut om tilldelning/utbetalning

- arbeta för att tydliggöra de prioriterade målen
- arbeta för en ökad måluppfyllelse
- ta en tydligare roll i målarbetet så att lagstiftarens intentioner med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning efterlevs (genom att upplysa om kommunens förväntade utveckling avseende verksamheten utifrån målen om god ekonomisk hushållning).

Jönköping den 22 september 2020

DELOITTE AB

Revsul Dedic
Revisor

Annika C Karlsson
Revisor

Granskningsresultat

Nedan redogörs för de iakttagelser vi gjort vid granskningen samt för de större förändringar i resultat och ekonomisk ställning som delårsrapporten uppvisar.

Mål och förvaltningsberättelsen	Återkoppling till målen	Bedömning i delårsrapporten	Deloitte's bedömning
Finansiella mål	<p>2 av 3 finansiella mål beräknas uppnås. Mål som ej uppnås är "Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat."</p> <p>Självfinansieringsgraden för resultatet vid delåret och de fyra tidigare åren är 83 procent. Prognosen för helåret 2020 är 45 procent, vilket innebär att självfinansieringsgraden de senaste 5 åren är 68 procent och målet kommer därmed inte vara uppfyllt.</p>	<p>Bedömningen är att målet om självfinansieringsgrad inte uppnås under 2020.</p>	<p>Deloitte delar bedömningen.</p>
Verksamhetsrelaterade mål	<p>Av 40 bedömda prioriterade mål framgår att nämndernas förvaltning har bedömt måluppfyllelsen. Av de 40 målen har förvaltningarna bedömt att 9 har uppnåtts, 27 har delvis uppnåtts och 4 har inte uppnåtts per 31 augusti 2020.</p> <p>Till sista december räknar kommunen med att 17 mål uppnås, 19 mål delvis uppnås och 4 mål inte uppnås.</p> <p>Enligt delårsrapporten finns det direkta kopplingar till utfall och Covid-19 i 6 av de prioriterade målen.</p>	<p>Kommunstyrelsens bedömning saknas.</p>	<p>Enligt vår sammanställning framgår att kommunstyrelsen inte har gjort en samlad bedömning om hur de verksamhetsrelaterade målen har uppnåtts. Kommentarer till måluppfyllelsen kommer från förvaltningarna och bedömningen av måluppfyllelsen hänvisas till respektive nämnds verksamhetsberättelse.</p> <p>Enligt RKR 17 ska den förenklade förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning. Då kommunstyrelsen har ansvaret över den samlade verksamheten i kommunen bedömer vi att delårsredovisningen bör innehålla en samlad bedömning av målarbetet från kommunstyrelsen.</p>
Övergripande iakttagelser om mål	<p>I vår granskning noterar vi att ett flertal av de prioriterade målen som bedöms uppfyllda saknar en tydlig jämförelse eller är allmänt skrivna. Det framgår att många av målen utgår ifrån att något ska öka, men utgångsläget är inte angivet. Vi kan inte tydligt se om ökningen utgår från tidigare utfall från föregående år eller om det är utifrån fasta målvärden. Det blir därför svårt att göra en rimlighetsbedömning av måluppfyllelsen</p>		<p>Vi uppmanar kommunen i sitt pågående målarbete att ha detta i åtanke när beslut om målindikatorer ska fattas.</p>

Uppnås balanskravet	Återkoppling till målen	Kommunstyrelsens bedömning.	Deloitte's bedömning
Ja.	Om årets ekonomiska utfall kommer att överensstämma med upprättad prognos innebär det ett positivt resultat på 21,3 mnkr. Effekter av reavinster och av fullfondsmodellen gällande pensioner kommer i årsredovisningen att tas bort ifrån prognostiserat resultat i balanskravsutredningen.	Bedömningen i delåret är att Herrljunga kommun kommer att uppnå balanskravet 2020.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.

Ekonomisk redovisning (resultaträkning, balansräkning mfl dokument	-	Deloitte's bedömning
<p>Avsättning för pensioner</p> <p>Efter beslut i kommunfullmäktige har Herrljunga kommun sedan 2019 redovisat pensioner enligt fullfonderingsmodellen. Detta innebär att alla pensionsåtaganden redovisas under posten avsättningar i balansräkningen. Kommunen redovisade tidigare åtaganden för pensioner gjorda innan 1998 som ansvarsförbindelser – i delårsrapporten 2020 redovisas 0 kr som ansvarsförbindelse för pensioner men 190 mnkr som avsättning för pensioner.</p> <p>Enligt 6 kap 4§ lagen om kommunal bokföring och redovisning ska inte förpliktelser som intjänats före år 1998 tas upp som skuld eller avsättning. De ska redovisas som ansvarsförbindelser.</p> <p>Dvs. kommunens redovisning av pensionsskulden sker inte på det sätt som lagstiftaren tänkt. Den förändring som kommunen beslutade om ledde också till att kommunens egna kapital sjönk.</p>	-	Vi rekommenderar kommunstyrelsen att ändra till en redovisningsmetod för pensionerna som är i överensstämmelse med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

**Redovisning av
schablonbidrag för
flyktingar**

Vad gäller schablonbidrag för flyktingar så anger kommunen följande som redovisningsmetod;

”Varje enskilt års över- respektive underskott balanseras för att inte påverka kommunens egna medel. Tre år efter det ankomstår som målgruppen kommit till Herrljunga kommun redovisas ett resultat. Finns det ett överskott för avräknad ankomstgrupp, och gruppen finns kvar, kan överskottet balanseras i ytterligare två år. Därefter ska överskottet redovisas till årets resultat. På motsvarande sätt redovisas ett underskott för avräknad grupp i årets resultat senast tre år efter ankomståret.

Vi anser att kommunen inte bokför dessa intäkter på det sätt som nämns i RKR:s rekommendationer och därmed inte i enlighet med god redovisningssed.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över redovisningen av schablonbidrag för flyktingar genom att intäktsföra bidragen i enlighet med god redovisningssed

Sökta bidragsmedel har redovisats i den ekonomiska redovisningen

I delårsrapporten redovisar kommunen 2,8 mnkr för medel som sökts från staten pga. Covid-19. Kommunen har inte fått något beslut angående tilldelning av medlen varför det fortsatt finns viss osäkerhet kring utbetalningen till kommunen. I dessa fall är det tveksamt om kommunen verkligen kan se detta som en intäkt i dagsläget sett ur ett redovisningsmässigt perspektiv.

Redovisningsmässigt anses det vara en intäkt när kommunen fått ett beslut om tilldelning eller utbetalning.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över redovisningen av sökta bidrag för vilka man inte fått beslut om tilldelning/utbetalning i den ekonomiska redovisningen.

I sådana fall kan dock kommunstyrelsen i delårsrapporten beskriva att det finns en förväntad intäkt under året.

Effekter av Covid 19

I delårsrapporten lyfts effekterna av pågående pandemi in och hur detta har påverkat kommunens verksamheter.

Det framgår att Covid-19 dragit med sig ökad sjukfrånvaro, svårigheter att nå uppsatta mål och viss påverkan på kommunens ekonomi.

Socialnämnden har återsökt medel från staten för merkostnader om cirka 2,5 mnkr.

Vi noterar att delårsrapporten präglas av Covid 19 och dess påverkan på kommunen. Utifrån underlag vi tagit del av har kommunen tagit emot statligt medel om 12,4 mnkr vilket ska täcka sjuklönekostnader, merkostnader och kommer även från generella statsbidrag.

Vi bedömer att det underlag som ligger till grund för ansökan till återsökning är rimligt och faller inom ramen för de faktiska kostnader som går att återsöka.

Vi kan se en ökad sjukfrånvaro av underlaget vilket rimligen går att härleda till rådande läge med Covid-19

Vi noterar samtidigt att kommunen räknar med att påverkan kommer fortsätta då exempelvis arbetslösheten kommer att öka. Enligt granskningen kan 14 mnkr av årets prognostiserade resultat härledas till statlig ersättning. Det egentliga resultatet för kommunen är därför något lägre än prognosen. Samtidigt beräknas nämnderna göra en samlad negativ avvikelse mot budget.

Vi uppmanar därför kommunstyrelsen att fortsätta följa arbetet för nämndernas följsamhet mot budget samt verka för att stärka kommunens ekonomi.



Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Samtliga 244 000 medarbetare i nätverket arbetar för att nå den gemensamma visionen – To be the standard of excellence.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person, och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

©2020 Deloitte AB